

ומשנינן: משום **דלא כתיב ביה** — ביובל — "לה"; כלומר: רק גבי מעשר שני שנאמר בו גם "קדש" וגם "לה", הוא דאין מקדשין בו, אבל בחלה שלא נאמר בה "קדש", ובשביעית שאם כי נאמר בה "קדש" לא נאמר בה "לה", מקדשין בפירותיה את האשה.

ואכתי מקשינן: **והרי תרומה דכתיב בה**: "קדש ישראל לה' ראשית תבואתו" [כתרומה הם לו], "ומכל מקום תנן: המקדש בתרומות מקודשת"; הרי שאם כי נאמר בתרומה "קדש", ונאמר בה גם "לה", מכל מקום מקדשין בה את האשה?!

ומשנינן: **ההוא "קדש לה" בישראל כתיב**, ולא נאמר: "ראשית תבואתו קדש לה", תאמר במעשר שני, שעליו נאמר: "לה" הוא קדש לה".

ואכתי מקשינן: מה בכך שאין הפסוק קורא ג-ב את ראשית התבואה "קדש לה", והרי **לאו ממילא שמעת מינה** דהתרומה היא "קדש לה", שהרי השוה הכתוב את ישראל ל"ראשית תבואתו"?!

ובין תרומת מעשר — **מקודשת**, הרי שאין די במה שהוא נקרא "תרומת ה'" כדי שלא יקדשו בו את האשה! (12)

ומשנינן: שאני תרומת מעשר **דלא כתיב ביה** "לה" כמו במעשר שני, אלא "תרומת ה'" [בלא למ"ד] כתיב, ואין משמעות הלשון שתהא התרומת לה' ולא לו, אלא שתרומת ה' שציוה עליה היא.

ואכתי מקשינן: **והרי חלה, דכתיב בה**: "מראשית עריסותיכם תתנו לה' תרומה", ומכל מקום תנן: **המקדש בתרומות** — כל תרומות במשמע, ואף חלה שנקראת "תרומה" (13) — **מקודשת**?!

ומשנינן: משום **דלא כתיב ביה** בחלה "קדש", תאמר במעשר שני שנאמר בו "לה" הוא קודש לה".

קא סלקא דעתין, שהעיקר תלוי רק במה שהמעשר נקרא "קדש", ולפיכך מקשינן: **והרי שביעית דכתיב בה**: (14) **"ויובל הוא** [היא, קרי] **קדש תהיה לכם** —

ומכל מקום תנן: **המקדש בפירות שביעית מקודשת**?! (15)

תתנו לה' חרומה".

14. כלומר: נאמר כן ביובל, ושביעית ויובל שוים, שהרי שניהם אסורים בחרישה וזריעה, והכתוב הקישן, ריטב"א.

15. אין משנה בלשון זו, אלא שעל המשנה דלעיל נב גבי מעשה דחמש נשים, אמר רב [לעיל נב א]: "שמע מינה: המקדש בפירות שביעית מקודשת", ולזה כוונת הגמרא.

לוקח כמה וכמה חלקים ממה שהותירו הצנועים, ובזה אכן היה די לו.

12. פירושו: והרי סתם משנה רבי מאיר היא.

13. ברש"י הביא ראיה, דחלה נמי תרומה היא, מן הפסוק [במדבר טו כא]: "מראשית עריסותיכם תתנו לה' תרומה"; ובאמת כבר בפסוק כ מצינו: "ראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה", אלא שהביא רש"י את אותו הפסוק שאנו עוסקים בו, דהיינו: "מראשית עריסותיכם

ומשנינן: תרגמה רבין סבא קמיה דרב [פירשה רבין הזקן לפני רב]: שאני מעשר שני דאמר קרא: "לה' הוא קודש", ומשמע בהוייתו יהא קדוש לה'.

שנינו במשנה:

במעשר שני: בין שוגג בין מזיד לא קידש דברי רבי מאיר; רבי יהודה אומר: בשוגג לא קידש במזיד קידש.

ובהקדש: במזיד קידש, בשוגג לא קידש, דברי רבי מאיר; רבי יהודה אומר: בשוגג קידש, במזיד לא קידש:

אמר רבי יעקב: שמעית מינה דרבי יוחנן תרתי [שמעתי מפיו של רבי יוחנן את טעמם של הדברים הבאים]:

א. טעם שגגת מעשר דרבי יהודה במשנתנו, [ואף שהוא סובר: מעשר שני ממון הדיוט הוא, ובמזיד קידש]; ב. וטעם שגגת הקדש דרבי מאיר במשנתנו —

שבשניהם שנינו במשנתנו שאין אשה מתקדשת בהם.

כלומר: בשגגת מעשר סובר רבי יהודה שלא קידש, וצריך טעם לחלקו מן המזיד, וביארו רבי יוחנן; ובשגגת הקדש סובר רבי מאיר שלא קידש, ואף שבמזיד קידש, וביאר רבי יוחנן את הטעם בשני אלו שהוא משום קידושי טעות, אלא שחלוקים הם בטעות —

בחדא מהם פירש רבי יוחנן את הטעם: לפי שאין אשה רוצה להתקדש בו, והיא הרי שוגגת ואינה יודעת שמקדשה במעשר שני או בהקדש, וקידושי טעות הן מצד האשה.

וחדא: לפי שאין שניהם רוצים לקדש, והרי שוגגים הם, ואינם יודעים שבמעשר שני או בהקדש הוא מקדש אותה, וקדושי טעות הן מצד שניהם.

ולא ידענא חי מינייהו [איני יודע כמה פירש רבי יוחנן את הטעם הראשון, וכמה פירש רבי יוחנן את הטעם השני]?⁽¹⁾

אמר פירש רבי ירמיה: ניחוי אנן [נתבונן בעצמנו]:

במעשר מסתבר, דאיחי [היא, האשה] לא ניחא לה להתקדש בו משום טרחא דאורחא [טורח הדרך] להעלותו לירושלים לאכול שם את המעשר השני, אבל איחו [הוא, הבעל] ניחא ליה דניקני איתתא ממילא⁽²⁾ [מסכים הוא שתיקנה לו בזה], כי מה איכפת לו בטורח האשה; ועל זה הוא שאמר רבי יוחנן, שלרבי יהודה לא קידש בשוגג, משום שאין היא רוצה להתקדש בזה, אילו ידעה שמעשר שני הוא.

אלא הקדש אינו כן, אלא תרוייהו [שניהם, המקדש והמקודשת] לא ניחא להו דנתחיל⁽³⁾ הקדש על ידיהו [אין הם רוצים שיתחלל ההקדש על ידיהם], ואם חלין הקידושין הרי

2. א. גירסת הריטב"א היא: אבל איחו מי לא ניחא ליה דליקני איתתא ממילא.

ב. כתב רש"י: "ממילא, בחינם בלא טורח", וצריך ביאור כוונתו בזה.

3. יש לעיין בלשון הגמרא: "דנתחיל" הקדש,

1. כתב רש"י, דנפקא מינה בזה, דבההיא דפריש בה רבי יוחנן "לפי שאין אשה רוצה", אם בדקוניה ואמרה "רוצה אני" ואינה מקפדת, אין אנו צריכים לבדוק אותו, דמסתמא מינח ניחא ליה".

היות ואין המעשר השני שוה פרוטה חוץ לירושלים, שהרי לא ניתן להוציאו אלא בירושלים, ואפילו כשמוכרים אותו נתפסים הדמים בקדושת מעשר שני, ואילו קידושיה צריכים שיהיו שוה פרוטה; אם כן מוכרח הבעל לקבל עליו את האונס שיקרה בדרך, דהיינו שאם יהיה אונס לא תהיה מקודשת, ואף לא תשלם לו, שהרי אנוסה היא; ואם כן אילו היה יודע שהוא מעשר שני לא היה מקדש, כי האונס שכיח יותר אצל האשה מאשר אצל האישה. (6)

אלא הקדש, בשלמא איחי [האשה] אכן לא נחיא לה דנתחיל [שיתחלל] הקדש על ידה כי

זו מעילה, כי הוציאו מרשות הקדש ונתנו לה, (4) ודבר איסור הוא, וקראן הכתוב "מועלי מעל"; ועל זה אמר רבי יוחנן, שמודה רבי מאיר שלא קידש בשוגג, משום שאין שניהם רוצים.

ורבי יעקב שהסתפק בדבר אמר לך: איפכא מסתברא (5) מי לא איכא למימר [וכי אין מקום לומר סברא הפוכה]:

מעשר, איחי לא נחיא לה משום טירחא דאורחא, וכמו שנתבאר, ואף איחו לא נחיא ליה משום אונסא דאורחא [אונס שיקרה בדרך העלאת המעשר שני לירושלים]; כלומר:

לומר: "איפכא מי לא איכא למימר".

6. נתבאר על פי רש"י בפירושו הראשון; וכתב בתוספות הרא"ש: "ולפירוש זה משמע, שאין בו אלא שוה פרוטה מצומצם בירושלים, וכי מדלית מיניה טירחא ואונסא דאורחא [לכשתוריד מערכו את טורה ואונס הדרך] אינו שוה כאן פרוטה, שאם היה כל כך מן המעשר שיהיה שוה בכאן פרוטה, היתה מתקדשת".

והנה רש"י הוסיף: "שאפילו תמכרנו דמיו נתפסין בקדושתו", ולכאורה משמע שכוונתו לומר, שאפילו אם נתן לה יותר מפרוטה, ויש מי שיקנה את המעשר שני בפרוטה, מכל מקום אינה מתקדשת, היות והמעות נתפסים בקדושת מעשר שני שאי אפשר לאוכלם אלא בירושלים, ומשום זה נחשב שאין זה שוה פרוטה במקום זה.

וראה ברשב"א שהקשה על פירוש רש"י: "ואינו מחוור, דהא מתניתין סתמא קתני, ואפילו יש בו כאן שיעור גדול ששוה כאן שוה פרוטה, שתמצא מי שיתן לה שוה פרוטה על מנת שיעלנו לירושלים ויאכלנו שם, דהשתא אין

למה לא אמרו בפשוטו, שלא נחיא להו למעול בהקדש?! וראה מה שיתבאר בזה בהערה בהמשך הסוגיא.

4. כתב רש"י: "ואם קידושין הוא הרי נתחלל, שזו היא הוצאתו, כשהוציאו מרשות גבוה ונתנו לה", ולשונו "ואם קידושין הוא", צריך ביאור, שהרי לכאורה אף אם לא יחולו הקידושין בהכרח שיש כאן חילול, משום שהוא נותן לה מעות של הקדש להיות שלה [ומה בין זה לנותן מעות לחנוני שמעל ויצא לחולין], שאם אין כאן חילול אין כאן קידושין, כי איך תתקדש במעות של הקדש [וכמבואר כן בכל הסוגיא לקמן, שאם אין חילול אין שייך שתתקדש]; וראה בגמרא בהמשך הסוגיא דמבואר באמת שאם אין חלין הקידושין אינו מתחלל, ואולם בפשוטו אין זה משום שחלות הקידושין עושים את החילול, אלא שלא הוציאם אלא על דעת קידושין, ואם לא חלו הקידושין שוב ממילא אין כאן הוצאה, וראה מה שיתבאר שם בהערה.

5. מילת "מסתברא" אין לה מובן, וכך צריך

מה הנאה יש לה בזה, הרי אם לא תקבל את ההקדש, יצטרך לתת לה מן החולין; אלא איהו מי לא נחא ליה דניקני איתתא ממילא [וכי לא נוח לו שתיקנה לו האשה] ולו במחיר חילול ההקדש?! (7)

מאחר שאמרנו לרבי מאיר, דבשגגת הקדש אשה אין מתקדשת, אם כן מעות מהו שיצאו לחולין — כשאר מעות הקדש שמעלו בהן — ליהנות מהן כל הנאה שירצה?! (8)

בעא מיניה רבא מרב חסדא:

אמר ליה רב חסדא לרבא: אם אשה אין מתקדשת, מעות היאך יצאו לחולין?! (9)

הדמים נתפסים בקדושתו.

ובפירושו שני פירוש רש"י, שאפילו אם תמצי לומר שהיא מקודשת אפילו אם יאנס המעשר השני בדרך, מכל מקום לא נחא ליה שיקרה אונס, והיא תיעצב ותאמר לו: "קידשתני בדבר שלא נהניתי בו".

וראה ב"בית שמואל" סימן לא סק"ו, שהשוה הענין כאן לדין "וזה פרוטה במדי", וראה עוד ב"שיעורי רבי שמואל" אות תסט, וראה עוד ב"שיטה לא נודע למי".

7. א. ביאור לשון הגמרא "דנתחיל הקדש על ידה" היינו משום שהוא חשוב המחלל ולא היא, וכמו שמצינו, במי שנותן מעות לחנוני, שהוא מועל ולא החנוני, ואפילו כשנזכר הנותן אין החנוני מועל אלא לכשיוציא, ראה לקמן נד ב גבי "שילח ביד פיקח".

ב. כתב הריטב"א: אף על גב דאמרינן בעלמא: יותר משהאיש רוצה לישא, האשה רוצה לינשא, היינו רק במילי דעלמא, שאינה מקפדת בבזיונה וצערה, אבל לא נחא לה שיעשה איסור על ידה.

ג. דברי הגמרא תמוהים לכאורה, דוכי אטו ברשיעי אנו עוסקים, והרי התורה קראתו "מועל מעל", והאיך נאמר שלא איכפת לו למעול?! וראה לשון תוספות הרא"ש, וראה ב"שיעורי רבי שמואל" אות תסו מה שכתב בזה.

ד. הוסיף רש"י: ואף על פי שעליו לשלם להקדש, השתא מיהא נחא ליה, שמא אין לו

עכשיו משלו כלום; ביאור דבריו: הוקשה לרש"י, איך אמרינן דניחא ליה דליקני איתתא ממילא, והרי אם יחולו הקידושין ויצאו המעות לחולין יתחייב לשלם להקדש, ואם כן מה הרויח, דהא יכול לקדשה במעות אלו שישלם להקדש, ולזה פירש, דשמא אין לו עכשיו במה לקדשה, ולכן נחא ליה לקדשה בהקדש, אף על פי שיתחייב לשלם להקדש; "שיעורי רבי שמואל" אות תסו, וראה מה שהוכיח מדברי רש"י אלו.

8. רש"י הוסיף על דברי הגמרא: "מעות מהו שיצאו לחולין, להנות מהן עתה, וזה יתחייב קרבן מעילה", ביאור דבריו, שדין קרבן המעילה תלוי במה שיוצאים המעות לחולין שהוא המחייב בקרבן מעילה, ואם כן כשמסתפקת הגמרא אם יוצאים המעות לחולין, בכלל זה גם ספק לגבי קרבן מעילה; ויסוד זה שהמחייב בקרבן מעילה הוא החילול, מבואר בפשוטו בדברי הגמרא לקמן נד ב: "וכי מאחר דאין מתחלל, קרבן במאי מחייב", וראה הרחבה בענין זה בהערות שם.

ולפי זה נחא קצת לשון הגמרא דלעיל "לא נחא ליה דנתחיל", ולא אמר לא נחא ליה "דלמעול", [ראה בהערה 3 לעיל], ומשום שהחילול הוא סיבת המעילה.

9. הנה בפשוטו כוונת הגמרא היא, דכשם שהקידושין אינם חלים ומשום שנעשו בטעות,

בעא מינה רב חייא בר אבין מרב חסדא:
 לדברי רבי מאיר האומר שבשוגג לא קידש,
 משום שאין הוא או הם רוצים שיתחלל
 הקדש על ידם, וממילא אין המעות
 מתחללין:

במכר, מאי, כלומר: אם לקח חפץ בשוגג
 במעות הקדש, האם יצאו המעות
 לחולין? (10)
פשט ליה רב חסדא לרב חייא בר אבין: אף
במכר לא קנה ולא יצאו מעות לחולין. (11)

כך ההוצאה עצמה היתה בטעות, ואם כן אין מה
 שיוציא את המעות לחולין, וכיותר שביחס
 להוצאת המעות הטעות היא כפולה, שלא ידעו
 שזה הקדש, וגם לא הוציאו אלא על דעת
 קידושין, ואם אין הקידושין חלים יש כאן טעות
 בגוף הוצאת המעות, [וראה "ברכת אברהם"].
 ויתכן לפרש עוד, שאין כוונת הגמרא לטעות,
 אלא שהמעות הרי ניתנו לה בתמורת הקידושין,
 ואם קידושין אינם חלים, אין כאן הוצאה, שכך
 היא העיסקה בין האיש לבין האשה, שהוא נותן
 לה מעות והיא מתקדשת, ואם בטל חצי מן
 העיסקה, ממילא בטל החצי השני, ואין כאן
 הוצאה.

ולשון רש"י בזה הוא: "היאך יצאו לחולין,
 במה יצאו מרשות הקדש, אחרי שאין דבריהם
 קיימים", ומשמע דהכי קאמר: כל עיקר חילול
 המעות הוא חלות הקידושין, ומאחר שאין
 דבריהם קיימים להיות האשה מתקדשת, אם כן
 במה יצאו מרשות הקדש; וראה גם בהערה 4
 לעיל, דכן משמע מלשון רש"י בד"ה דניתחיל
 הקדש, שכתב: "אם קידושין הוא הרי נתחלל";
 אך כבר נתבאר שם בהערה שאינו מובן.

ולשון הריטב"א בד"ה בעא מיניה, על מה
 שמבואר בהמשך הגמרא שהוא הדין במכר:
 "ודוקא במכר והוצאה דלא מהני בגופייהו ממש,
 אלא דעביד בהו מקח וממכר, והוי מקח טעות,
 ומשום הכי לא קנה ולא קידש ולא יצאו
 לחולין".

10. והוא הדין שספק הגמרא הוא על קרבן
 מעילה.

11. א. ואינו חייב בקרבן מעילה; ולפי רבי מאיר
 לא תמצא מועל בהקדש דרך הוצאה, אלא
 באוכל אוכלין של הקדש, רש"י; ובפשוטו, לאו
 דוקא אמר רש"י שאינו חייב אלא באוכל אוכלין
 של הקדש, כי הוא הדין בנהנה מן ההקדש, וכמו
 שכתב רש"י גופיה לקמן נד ב ד"ה לענין אכילה,
 ולא נקט רש"י לשון זה כאן, אלא משום שכן
 הוא לשון הגמרא לקמן נד ב "ולא אמרו הקדש
 בשוגג מתחלל אלא לענין אכילה בלבד".

ב. דברי רב חסדא אינם כסברת רבי יעקב,
 שרצה לומר, דרק איהי לא ניחא לה דליתחיל
 הקדש על ידה, משום שאינה מרויחה כלום, אבל
 הוא לא איכפת לו שיתחלל הקדש על ידו, שהרי
 מכר דומה לטעות שלו, ולא לטעות שלה.

ג. בתוספות רי"ד ד"ה אמר ליה, כתב כאן
 דבר מחודש: "אמר ליה אף במכר לא קנה,
 פירוש: ופליגא דרב חסדא אדרבי יוחנן,
 דאילו רב חסדא סבר אין הקדש מתחלל לרבי
 מאיר בשוגג, ולא מעל אלא אם כן ביערו מן
 העולם [אבל נהנה, לא], ורבי יוחנן סבר
 מתחלל, מדאיצטריך [רבי יוחנן] למיתלי טעמא
 דרבי מאיר משום קידושי טעות", והיינו דלפי
 התורי"ד, גם לפי האמת אין הדין האמור
 בקדושין שייך במכר, אלא שרב חסדא בא עליו
 מטעם אחר, שהוא סובר: אין הקדש מתחלל
 בשוגג [וראה שם גם בד"ה אמר רב; וראה עוד
 בריטב"א בדף נד ב, שהביא שיטה כעין זו בשם
 הר"ח, והריטב"א הביאו על דברי עולא שם,
 ראה שם, והובא בהערות].

אבל בריטב"א מבואר שדין אחד לקידושין

איתביה לרב חסדא האומר שבמכר לא קנה, ממשנה במסכת מעילה [כא ב]:

גזבר של הקדש שהפקיד מעות של הקדש בשוגג אצל שולחני, אם הפקידם כשהם צרוּרין [קשורים בשקית] לא ישתמש בהם השולחני, שהרי לכך הפקידם כשהם צרוּרין כדי שלא ישתמש בהן, ולפיכך אם השולחני הוציאן בשוגג [שלא ידע ששל הקדש הם], הוא מעל [חייב קרבן מעילה], ולא זה שהפקידן אצלו, כי הוצאתו של השולחני לא היתה ברשותו של המפקיד.

אבל אם הפקידם כשהם מותרין, ישתמש בהן השולחני, כי לכך הפקידן אצלו כשהן מותרין, כדי שישתמש בהן להחליפן, שיודע הוא שהשולחני נצרך תדיר למעות כדי להחליף; ולפיכך מעל הגזבר כשהוציאן השולחני.

וכל זה כשהפקידם אצל שולחני, אבל אם הפקיד הגזבר מעות אצל בעל הבית, בין שהם צרוּרין בין שהם מותרין לא ישתמש בהם בעל הבית, כי סתם בעל הבית אינו

משתמש תמיד במעות, ואם הוציאן בעל הבית בהוצאה הוא מעל.

וכשהפקידם הגזבר אצל חנווני, נחלקו בו רבי מאיר ורבי יהודה:

חנוני דינו כבעל הבית שהוא אינו צריך כל כך למעות, (12) ולא התכוין המפקיד לתת לו את המעות כדי שישתמש בהם, ולכן אם הוציאן החנוני הוא מעל, **דברי רבי מאיר**.

רבי יהודה אומר: חנוני כשולחני, שיש בו חילוק בין אם הפקידם בידו צרוּרין או מותרין.

הרי **שעד כאן לא קא מיפלגי, אלא: דמר — רבי יהודה — סבר: חנוני כשולחני, ומר — רבי מאיר — סבר: חנוני כבעל הבית** —

אבל דכולי עלמא ואפילו לרבי מאיר: **אם הוציא מעות מעל, מי שהוציא מעות הקדש בהוצאה הרי הוא מועל**, הרי שמודה רבי מאיר שיש מעילה בהוצאה בשוגג! (13)

אם כן היה מקום לומר שבדוקא כתב רש"י "אלא באוכל אוכלי הקדש", וכוונתו לכל הנאה של כילוי מן העולם, אלא שפשטות שיטת רש"י נראית יותר כהריטב"א ולא כהתורי"ד.

12. פירש רש"י: "שאינו צריך תמיד למעות, שנותנים לו פירות, וכל מכר חנותם באשראי ודי לו במיעוט מעות שבידו".

13. לשון רש"י הוא: "אבל דכולי עלמא המוציא מעות הקדש מעל אחד מהם, אלמא במכר לרבי מאיר קנה, דאי לא קנה היאך יצאו מעות

ולמכר וז"ל: "אף במכר לא קנה, פירוש, שאינם יוצאים לחולין בשוגג, מטעם דאין המוכר רוצה או שאין שניהם רוצים, כדאמרינן בקידושין, ודוקא במכר והוצאה דלא מתהני בגופייהו ממש, אלא דעביד בהו מקח וממכר, והוי מקח טעות, ומשום הכי לא קנה ולא קידש ולא יצאו לחולין, אבל בנהנה בגופו בשוגג מודה רבי יוחנן דמעל ויצאו לחולין אפילו לרבי מאיר, דהא תנן הנהנה שוה פרוטה מן ההקדש מעל, וסתם מתניתין רבי מאיר, וזה פשוט וכדבעינן לפרושי לקמן".

ואם היינו אומרים שדעת רש"י כהתורי"ד,

קידש, אין זה משום שרבי מאיר סובר שהקדש במעילת שוגג אינו מתחלל, ומשום שאילו היה יודע שזה הקדש לא היה מקדש בו או מוכרו [ודלא כרבי יוחנן המפרש כן], שהרי:

חזרנו על כל צדדים של רבי מאיר, כלומר: בדקנו בכל מקום שדיבר רבי מאיר בדיני הקדש, ולא מצינו לו שיאמר: הקדש בשוגג אין מתחלל, ורק במזיד הוא מתחלל.⁽¹⁾

ואם תאמר: אם כן למה אמר רבי מאיר במשנתנו שבשוגג לא קידש, היינו טעמא:

ומשינין: רבי מאיר — במשנה במעילה — לדבריו דרבי יהודה, קאמר: לדידי, אם הוציא מעות הקדש בהוצאה נמי לא מעל, אלא לדידך שאתה סובר יש מעילה בהוצאת מעות הקדש בשוגג, אודי לי מיהא דחזוני כבעל הבית.

ואמר ליה רבי יהודה: לא, חזוני כשולחני.⁽¹⁴⁾

אמר רב:

א-ת מה שאמר רבי מאיר במשנתנו שבשוגג לא

בביאור שיטת רבי מאיר. ה. ומה הוא שוגג שאינה מתקדשת בו משום טעות, אם הכוונה שהיא שגגה או שהוא שוגג, הנה אם היא שוגגת, ודאי שהוא בכלל שוגג, שלא נסתפקו בגמרא אלא אם הטעות היא מצד שניהם, או מצד האשה לבד; ואולם אם הוא שוגג והיא לא, זה תלוי בספק הגמרא דלעיל מחמת מי היא הטעות.

ו. ולענין מקדש בהקדש במזיד שנחלקו בו, הנה מה שאמר רבי מאיר שקידש במזיד, אף הוא תלוי בספק הגמרא מה הוא שוגג, וכל שאינו שוגג שלא יתחלל משום טעות הוא חשוב מזיד, וקידש; אך מה שאמר רבי יהודה דבמזיד לא קידש, ומשום שהוא סובר שאין הקדש מתחלל במזיד, זה לכאורה ודאי תלוי במזיד שלו; ולפי זה יתכן אופן שלדעת רבי מאיר ייקרא שוגג, ולדעת רבי יהודה ייקרא מזיד.

1. א. פירוש, כי לדעת רבי יוחנן, טעמו של רבי מאיר שבמזיד קידש הוא משום שהוא סובר שהקדש במזיד מתחלל, ומתקדשת בו; ומה שבשוגג אינה מקודשת הוא משום טעות, וממילא גם המעות אינם מתחללים כמבואר לעיל ד"אשה אינה מתקדשת, מעות האיך יצאו

לחולין", פירוש: כי אם מעל בהכרח שיצאו המעות לחולין, שעל חילול המעות הוא חייב מעילה.

14. סיכום פירוש המשנה לדעת רבי יוחנן:

א. במעשר שני במזיד, נחלקו רבי מאיר ורבי יהודה, אם מעשר שני ממון גבוה הוא או ממון הדיוט, שלדעת רבי יהודה מעשר שני ממון הדיוט הוא, ולכן קידש, ולדעת רבי מאיר ממון גבוה הוא, ולא קידש.

ב. במעשר שני בשוגג לכולי עלמא לא קידש, לרבי מאיר משום דממון גבוה הוא [ואפשר, שאף בלאו הכי אינה מקודשת משום טעות, כמו שהוא סובר בהקדש], ולרבי יהודה משום טעות דאורחא.

ג. בהקדש בשוגג נחלקו רבי מאיר ורבי יהודה, לרבי מאיר לא קידש משום טעות דחילול ההקדש, ורבי יהודה אינו סובר שיש בזה טעות.

ד. ובהקדש במזיד נחלקו רבי מאיר ורבי יהודה, בענין אחר, והוא, שרבי מאיר סובר הקדש במזיד מתחלל, ואילו רבי יהודה סובר שהקדש במזיד אינו מתחלל, וכיון שאינו מתחלל במה תתקדש, ובתוספות ד"ה אף האריכו